

ÖZET

EDİRNELİ NAZMÎ'NİN ŞİİRLERİNDE MEKÂN

Kenan TURHAN

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Haziran 2017

Danışman: Doç. Dr. Nazmi ÖZEROL

Mekân, edebiyatın en önemli öğelerindendir. Yazarlar, şairler duygu ve düşüncelerini okuyucuya aktarırken mekândan yararlanmak zorundadır. Bu çalışmada 16. yüzyıl klâsik Türk edebiyatı şairlerinden Edirneli Nazmî'nin Dîvân'ındaki mekânlar belirlenmiş, şairin belirlenen bu mekânları şiirlerinde kullanma amaçları saptanmış ve mekânların şairin şiirlerine olan etkisi incelenmiştir.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde mekânın tanımı yapılarak mekân çeşitlerinin ortaya çıkış sürecine ve mekân-edebiyat ilişkisine değinilmiştir. İkinci bölümde şairin, şiirlerinde kullandığı mekânlar ve bu mekânları kullanma amaçları açıklanmıştır. Edirneli Nazmî, dünya hayatının geçiciliği vurgulamak, fikirlerini ve hislerini somutlaştırmak, soyut kavramları somutlaştırmak veya kullandığı söz sanatlarını zenginleştirmek için mekânlardan faydalanmıştır. Mekânların, şairin duygu ve düşüncelerini okuyucuya iletme hususunda etkin rol oynadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Edirneli Nazmî, Dîvân, Mekân, Edebiyat, 16. yüzyıl.